

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України
щодо адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з
розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)»

Загальна підсумкова оцінка: відповідний із зауваженнями щодо недотримання вимог нормопроектувальної техніки.

Розробник

Міністерство фінансів України.

Правові підстави прийняття акта

Стаття 93 Конституції України.

Антикорупційна експертиза

Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)» (далі – проєкт Закону) не містить корупціогенних факторів.

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Відповідний (чек-лист 1).

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

У проєкті акта відсутні положення, які можуть бути предметом його оцінки відповідності щодо дотримання принципу недискримінації (чек-лист 2).

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства вимогам нормопроектувальної техніки

Невідповідний (чек-лист 3).

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

У проєкті акта відсутні положення, які можуть бути предметом його оцінки відповідності щодо дотримання принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (чек-лист 4).

Правову експертизу проведено

Головним управлінням національної безпеки та правоохоронної діяльності Директорату правосуддя та кримінальної юстиції.

Міністр юстиції

Денис МАЛЮСЬКА

Паремська 279-65-44

Оцінка відповідності проєкту Закону Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає Конституції України</i>	Так
2	<i>Проект акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини (висновок за результатами експертизи на відповідність проєкту Закону положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини додається).</i>	Так
3	<i>Проект акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	Так
4	<i>Проект акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	-
5	<i>Проект акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	Так
6	<p>6.1 Підпунктом 1 пункту 1 розділу I проєкту Закону пропонується внести зміни до частини сьомої статті 5¹ Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», доповнивши її нормою про те, що у разі прийняття Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рішення про визнання структури власності юридичної особи непрозорою (прозорою), Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом 10 робочих днів з дня прийняття такого рішення направляє повідомлення про це держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.</p> <p>Таке повідомлення є підставою для направлення держателем Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань вказівки державному реєстратору про внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відмітки про визнання Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку структури власності юридичної особи непрозорою (прозорою).</p> <p>При цьому пунктом 1 розділу II проєкту Закону визначено, що <i>цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.</i></p> <p>З огляду на це повідомляємо, що для реалізації можливості внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відмітки про визнання Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку структури власності юридичної особи непрозорою (прозорою) необхідно здійснити доопрацювання програмного</p>	

забезпечення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо підпункт 1 розділу II проекту Закону викласти у такій редакції: «Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім підпункту 1 пункту 1 розділу I, який набирає чинності через три місяці з дня його опублікування».

6.2 Проектом Закону передбачається встановлення відповідальності за порушення санкцій (стаття 5⁵ Закону України «Про санкції» в редакції проекту Закону).

Однак, звертаємо увагу, що з метою встановлення відповідальності мають бути чітко сформульовані та визначені склади кримінальних або адміністративних правопорушень щодо обходу/уникнення/порушення санкційних обмежень та передбачено обов'язок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, адвокатів, державних реєстраторів, суб'єктів оціночної діяльності тощо перевіряти своїх потенційних клієнтів на предмет наявності санкційних обмежень. В протилежному випадку – ці норми не є діючими.

Слід зазначити, що законом наразі не встановлено відповідальність за порушення Закону України «Про санкції», тому зазначені зміни не матимуть практичної реалізації, а будуть декларативними.

6.3 Пунктом 3 розділу I проекту Закону пропонується внести зміни до пункту 2 частини другої статті 1 Закону України «Про адміністративну процедуру», якими з під дії регулювання зазначеного Закону виключаються справи щодо запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Вимогою інтеграційних прагнень України в європейський правовий простір є докорінне реформування правової системи та наближення її до європейських стандартів.

Саме за рахунок впровадження європейських стандартів забезпечується можливість наближення правових систем, що є ключовим чинником гармонізації національного законодавства та законодавства Європейського Союзу.

Адаптація національного законодавства до системи права Європейського Союзу – це перший етап тривалого процесу наближення національної системи права. Прийняття Закону України «Про адміністративну процедуру» дозволило наблизити Україну до європейських стандартів (наприклад, до вимог Європейської Конвенції про права людини, Рекомендації Ради Європи CM/Rec 2007(7) про належне управління, Хартії фундаментальних прав Європейського Союзу).

Про відповідність Закону України «Про адміністративну процедуру» європейським стандартам у своїх висновках зазначали фахівці Програми SIGMA. Так Закон України «Про адміністративну процедуру» є загальною правовою рамкою, якою встановлюються єдині, уніфіковані правила, процедури, підходи і принципи адміністративної процедури, що є обов'язковими для застосування та виконання усіма суб'єктами правовідносин, визначеними цим Законом.

Основною метою реалізації Закону є встановлення високого рівня захисту прав фізичних та юридичних осіб через єдині правила, процедури та принципи в усіх сферах державного управління. Подібні закони були успішно впроваджені в країнах – членах ЄС.

Такий підхід узгоджується з основними принципами права на якісне управління (право бути вислуханим, обґрунтування адміністративних рішень, ефективний засіб правового захисту тощо) – це фундаментальне право громадян ЄС, яке закріплено у статті 41 Хартією Європейського Союзу про

основоположні права.

Органи державного управління зобов'язані їх враховувати у всіх сферах задля захисту інтересів та прав громадян та суб'єктів економічної діяльності.

Крім підтримки верховенства права і прав громадян та суб'єктів економічної діяльності при зверненні до державних органів, необхідність загального регулювання адміністративних процедур ґрунтується на європейських підходах щодо зменшення адміністративного навантаження на приватний бізнес і громадян, скорочення бюрократії.

На сьогодні Україна перебуває на шляху інтеграції до Європейського Союзу, що вимагає виконання відповідних завдань, а також надає можливості отримання фінансової допомоги у трансформації суспільства, правової системи та економіки. Для України євроінтеграційні реформи країни в сучасних умовах є пріоритетом.

Так, для набуття статусу кандидата в Європейському Союзі Україною пройдено Опитувальник Європейського Союзу, одним із індикаторів якого є зобов'язання України описати законодавчу базу адміністративних процедур та механізми їх регулювання, що сприятиме запровадженню загальної адміністративної процедури, та наблизить Україну до стандартів Європейського Союзу, оскільки подібні закони діють у всіх державах – членах Європейського Союзу як невід'ємна частина «права на належне адміністрування».

Меморандум про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом, підписаний 16 січня 2023 року Міністром фінансів України Сергієм Марченком, Головою Національного банку України Андрієм Пишним від української сторони та Виконавчим віце-президентом Європейської Комісії Валдісом Домбровскісом (далі – Меморандум), містить узгоджені сторонами умови щодо отримання Україною масштабної макрофінансової допомоги (МФД) у сумі 18 млрд євро.

Так, пунктом 5 підрозділу «Структурні реформи та ефективне врядування» розділу «Вимоги до звітності та умови політики» додатка I Меморандуму для України встановлено завдання привести законодавство у відповідність до вимог Закону України «Про адміністративну процедуру» (III квартал 2023 року).

Слід зазначити, що виконання Україною умов Меморандуму сприятиме ритмічному та прогнозованому отриманню коштів у межах МФД протягом 2023 року.

Законом України «Про запобігання корупції» встановлено, що антикорупційна стратегія реалізується шляхом виконання державної антикорупційної програми з виконання Антикорупційної стратегії, яка розробляється Національним агентством з урахуванням особливостей, встановлених відповідною стратегією і цим Законом, та затверджується Кабінетом Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності законом, яким затверджено Антикорупційну стратегію (частина п'ята статті 18).

Антикорупційною стратегією на 2021-2025 роки, затвердженою Законом України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» від 20 червня 2022 року № 2322-IX передбачено прийняття закону про адміністративну процедуру, який, зокрема, визначає право особи бути вислуханою перед загрозою прийняття несприятливого адміністративного акта, забезпечує прийняття збалансованих рішень, які законно врівноважуватимуть публічні та приватні інтереси, визначає особливості адміністративного провадження у справах з великою кількістю осіб, закріплює обов'язок мотивувати рішення та зазначати порядок їх оскарження (підпункт 7 пункту 3.4.4. Проблема. Високий рівень толерування корупції у приватному секторі економіки розділу 3. Запобігання корупції у пріоритетних сферах).

На виконання вказаних положень Кабінетом Міністрів України 04 березня 2023 року прийнято постанову № 220, якою затверджено Державну антикорупційну програму на 2023–2025 роки (далі – Програма).

Ця Програма розроблена Національним агентством з питань запобігання корупції відповідно до частини п'ятої статті 18 Закону України «Про запобігання корупції» та спрямована на розв'язання проблем, визначених в Антикорупційній стратегії на 2021–2025 роки, затвердженій Законом України від 20 червня 2022 року № 2322-IX «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки».

Метою Програми є досягнення значного прогресу в запобіганні та протидії корупції, забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх державних органів та органів місцевого самоврядування, а також належного процесу післявоєнного відновлення України.

Програма фактично є інструментом виконання Україною своїх міжнародних зобов'язань та впровадження міжнародних антикорупційних стандартів, у тому числі положень Конвенції ООН проти корупції, належного виконання рекомендацій, які надавалися Україні Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) і Групою держав проти корупції (GRECO), що, зокрема, наблизить вступ України до ЄС та Північноатлантичного Альянсу (НАТО).

Так, підпунктами 2.4.4.7.1 та 2.4.4.7.2 пункту 1.1 розділу 1 Заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки додатка 2 до Програми на Міністерство юстиції покладено завдання щодо моніторингу та надання обґрунтованих висновків-заперечень до проектів законів, які передбачають перенесення строків набрання чинності Законом України «Про адміністративну процедуру» на строк, більший ніж 18 місяців з дня його опублікування, тобто після 15 грудня 2023 року, а також щодо моніторингу та надання обґрунтованих висновків-заперечень до проектів законів, які передбачають зміни, спрямовані на звуження предметної сфери дії Закону.

Однак, проект Закону пропонує, зокрема, внести зміну до частини другої статті 1 Закону України «Про адміністративну процедуру», та є таким, що *звужує предметну сферу дії Закону України «Про адміністративну процедуру»*.

Водночас згідно з дорученням Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 20 червня 2023 року № 18900/0/1-23 міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади *необхідно припинити практику підготовки законопроектів щодо непоширення Закону на окремі сфери державного управління*.

6.4 Згідно з частинами першими статей 4 та 23 Закону України «Про захист персональних даних» суб'єктом відносин, пов'язаних із персональними даними, є зокрема, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, одним із повноважень якого є звернення з пропозиціями до Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо прийняття або внесення змін до нормативно-правових актів з питань захисту персональних даних.

Відповідно до абзацу першого пункту 5 § 33 глави 2 розділу 4 та абзацу першого пункту 1 § 70 глави 2 розділу 6 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950, проект акта підлягає обов'язковому погодженню Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

6.5 Розробка проекту Закону не передбачена Планом законопроектної роботи Верховної Ради України, затвердженим постановою Верховної Ради України від 07 лютого 2023 р. № 2910-IX.

Оцінка відповідності проєкту Закону принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

Підсумкова оцінка: відсутня.

Критерії оцінки:

1	<i>При підготовці проєкту акта:</i>	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	-
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб у формі: прямої дискримінації; непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособництва у дискримінації; утиску	-
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	-
2	<i>Запропоновані проєктом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на</i>	-

	<i>усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України</i>	
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/ послаблення: забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; поваги до гідності кожної людини; забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	-

Чек-лист 3

Оцінка відповідності проєкту Закону вимогам нормопроектувальної техніки

Підсумкова оцінка: невідповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає вимогам нормопроектувальної техніки</i>	ні
1.1	чи відповідає назва проєкту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проєкт акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до предмета правового регулювання проєкту акта	
1.4	чи не виходить зміст проєкту акта за межі предмета його правового регулювання	ні
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проєкту акта з актами законодавства	
1.8	чи дотримано вимог внесення змін до актів законодавства, визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроектувальної техніки щодо посилань на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій	
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	

1.12	чи є проєкт акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта	
1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проєкту акта	ні
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проєктах актах суперечності смислового плану	
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	ні
1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проєкту	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проєкті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроектувальної техніки	

Обґрунтування зазначених невідповідностей (неузгодженостей) (до чек-листа 3):

№ з/п	Положення проєкту акта	Обґрунтування виявленої неузгодженостей (невідповідностей)	Пропозиції щодо усунення неузгодженостей (невідповідностей)
1 (1.14)	Пунктом 2 розділу I проєкту Закону пропонується викласти у новій редакції частину першу статті 1 Закону України «Про санкції», згідно з якою з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи, визначені цим Законом та Законом	Таким чином, встановлюються бланкетні норми між двома різними законами, які наразі не перетинаються в своєму правовому регулюванні і не містять колізійних норм, у зв'язку з чим описані вище норми суперечать одна одній по своїй суті: в одній частині передбачається поширення санкційного законодавства на Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», в іншій – зазначається прямо протилежна норма.	Положення проєкту Закону пропонується переглянути з урахуванням зазначеного 3

	<p><i>України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».</i></p> <p>Водночас підпунктом 2 пункту 2 проекту Закону пропонується доповнити Закон України «Про санкції» новою статтею 1¹, частиною третьою якої передбачається, що дія цього Закону <i>не поширюється</i> на випадки застосування та реалізації заходів щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, а також відмови від встановлення ділових відносин та проведення видаткових фінансових операцій, надання фінансових та інших пов'язаних послуг відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».</p>		
2 (1.4) (1.16)	<p>Проектом Закону пропонується доповнити статтю 5 Закону України «Про санкції» новою частиною дев'ятою, якою громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, а також юридичним особам, у тому числі їхнім філіям, представництвам, відділенням та іншим відокремленим</p>	<p>Щодо цього зазначаємо, що така заборона стосується сфери дії Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», а не Закону України «Про санкції», оскільки заборона встановлювати ділові відносини та проводити фінансові операції є заходами сфери фінансового моніторингу, а отже не є</p>	<p>Проект Закону пропонується доопрацювати з урахуванням наведеного</p>

	<p>підрозділам, забороняється встановлювати ділові відносини та проводити фінансові операції з особами, включеними до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»</p>	<p>предметом регулювання Закону України «Про санкції».</p> <p>Тому, у разі необхідності такої норми, вона має бути передбачена у спеціальному законі, яким є Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».</p> <p>Крім того, зауважуємо, що Закон України «Про санкції», до якого вносяться зміни, не містить визначення понять «ділові відносини» та «фінансові операції».</p> <p>Також, проєкт Закону не містить відсилочних норм до акта законодавства, що надавав би визначення цих понять.</p> <p>Зазначене може спричинити непорозуміння та неоднозначність трактування вказаних норм, що може стати наслідком неправильного їх застосування.</p> <p>Водночас терміни «ділові відносини» та «фінансові операції» властиві Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та не адаптовані до стилістики Закону України «Про санкції».</p>	
--	---	--	--

Чек-лист 4

Оцінка відповідності проєкту Закону принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Підсумкова оцінка: відсутня.

Критерії оцінки:

I	Проект акта законодавства:	-
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	

1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта не можливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	
1.4	при підготовці проекту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	
1.5	при підготовці проекту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	
1.6	не містить положень прямої або непрямой дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	
1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержані винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я, тощо	
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	